

16.12.2004

Kivunlievitys ja muita synnytystoimenpiteitä sairaaloittain 2002–2003

Smärtlindring och andra ingrepp vid förlossning efter sjukhus 2002–2003

Synnytyksen kivunlievitys

Eija Vuori
+358 9 3967 2244

Mika Gissler
+358 9 3967 2279

S-posti:
etunimi.sukunimi@stakes.fi

Telefax
+358 9 3967 2324

Synnytyksen kivunlievitys on toteutunut hyvin. Vuosina 2002–2003 alakautta synnyttäneistä jotain kivunlievitystä sai 87 prosenttia kaikista ja 94 prosenttia ensimmäistä kertaa synnyttävistä (taulukot 2 ja 3). Sairaaloiden väliset erot olivat melko pieniä.

Epiduraalipuudutus on lisääntynyt nopeasti, myös pienissä sairaaloissa. Vuosina 1998–1999 ensisynnyttäjistä 57 prosenttia sai epiduraalipuudutuksen, kun vastaava luku oli 69 prosenttia vuonna 2002–2003. Vuosina 1998–1999 koko maan kaikista synnyttäjistä vain 34 prosenttia oli saanut epiduraalipuudutuksen ja vuosina 2002–2003 puudutuksen oli saanut 44 prosenttia. Yliopistosairaaloissa synnyttäneistä epiduraalipuudutuksen saaneiden osuus vuosina 2002–2003 oli kaikista synnyttäjistä 51 prosenttia ja ensisynnyttäjistä 74 prosenttia (taulukko 4).

Ensisynnyttäjien paraservikaalipuudutuksen osuus on vähentynyt tasaisesti. Vuosina 2002–2003 puudutuksen saaneiden osuus kaikista synnyttäjistä oli 19,5 prosenttia ja ensisynnyttäjistä 12,7 prosenttia. Prosentuaalisesti eniten paraservikaalipuudutusta käytettiin sairaaloissa, joissa oli hoidettu 750–1 499 synnytystä vuodessa; 26,1 prosenttia kaikista synnyttäjistä (yhteensä 14 556 synnytystä) ja 21,6 prosenttia ensisynnyttäjistä (yhteensä 5 481 synnytystä) vuonna 2002–2003 (taulukko 4). Muissa Pohjoismaissa paraservikaalipuudutuksen käyttö on vähäistä.

Pudendaalipuudutuksen käyttö on Suomessa perinteisesti vähäistä, mutta yleistynyt selvästi sairaaloissa, joissa oli 750–1 499 synnytystä vuodessa. Vuosina 2002–2003 yliopistosairaaloissa kyseistä kivunlievitystä käytettiin 2,0 prosentille kaikista synnyttäjistä, kun osuus oli 5,6 prosenttia sairaaloissa, joissa on 750–1499 synnytystä vuodessa (taulukko 4).

Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården

National Research and Development Centre for Welfare and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

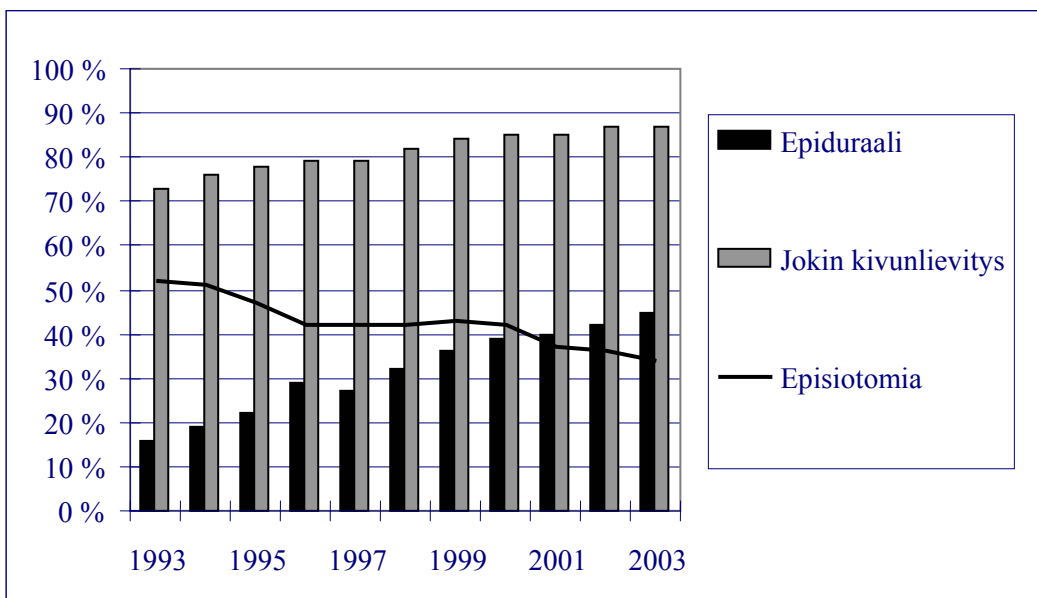
www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)
ISSN 1459-2347
(painettu - printed)

Ilokaasun käyttö on muutaman prosentin verran noussut suurimmassa osassa sairaaloista. Vuonna 2002-2003 prosentuaalisesti eniten ilokaasua käytettiin sairaaloissa, joissa oli yli 1500 synnytystä vuodessa; kaikkien synnyttäjien kohdalla osuus oli 64,6 ja ensisynnyttäjillä 71,5 prosenttia. Koko maan vastaavat luvut olivat 54,4 ja 61,0 prosenttia (taulukko 4).

Sairaaloilla on hyvin erilaisia käytäntöjä kirjata tietoja syntymärekisterilomakkeen kohtaan "muu puudutus tai lääkitys", joten sairaaloittaisissa luvuissa on suuria vaihteluita. Suurimmat prosenttiluvut olivat pienillä sairaaloilla. Muutamien pienempien sairaaloiden korkeat prosentit johtunevat vaihtoehdoisen lääketieteen kivunlievitysmenetelmien merkitsemisestä tähän kohtaan. Spinaalipuudutusta ja erityisesti kombinoitua spinaali-epiduraalipuudutusta (CSE) käytetään maailmalla entistä enemmän synnytysanalgesiaan. Rekisterilomakkeen muu puudutus- tai lääkitystietokohtaan on ilmeisesti enenevässä määrin merkitty spinaali- ja kombinoitu spinaalipuudutus, spinaalipuudutus tai kombinoitu spinaalieupeiduraalipuudutus (taulukot 2, 3 ja 4). Yhtenäistä rekisteröintikäytäntöä ei vielä ole. Vuodesta 2004 lähtien sairaaloista kerätään tarkempaa ja täsmällisempää tietoa kivunlievityksistä uuden syntymärekisterilomakkeen myötä.

Kuvio 1: Synnytystoimenpiteitä 1993–2003 (pl. keisarileikkaukset)

Synnytystapa

Keisarileikkaus synnytystapana on vähitellen yleistynyt meillä, kuten muissakin länsimaissa. Vuonna 1993 oli keisarileikkausten osuus kaikkien synnyttäjien kohdalla 15,1 prosenttia ja ensisynnyttäjillä 17,6 prosenttia, kun vastaavat luvut vuonna 2003 olivat 16,0 ja 19,3 prosenttia. Vuonna 2003 kahdessa sairaalassa ensisynnyttäjien keisarileikkausprosentit olivat yli 25 prosenttia (taulukot 7 ja 8).

Vuosina 2002–2003 alateitse synnyttäneitä (pl. keisarileikkaukset) oli 83,9 prosenttia kaikista synnyttäjistä ja 80,4 prosenttia ensisynnyttäjistä. Koko maassa perätilan ulosauttoja ja -vetoja oli 0,5 prosenttia kaikista synnyttäjistä ja 0,6 prosenttia ensisynnyttäjistä. Perätilojen ulosautot ovat hiukan vähentyneet, koska perätiloja sektoidaan yhä useammassa tapauksessa (taulukot 5 ja 6).

Vuosina 2002–2003 imukuppisynnytyksiä oli yliopistosairaaloissa 6,5 prosenttia kaikista synnytyksistä ja ensisynnytyksistä 11,7 prosenttia. Sairaaloissa, joissa on alle 750 synnytystä, vastaavat luvut olivat 7,3 ja 14,6 prosenttia. Joissakin pienissä sairaaloissa luvut olivat vieläkin korkeammat (taulukot 5 ja 6).

Pihtisynnytyksiä on prosentuaalisesti hyvin vähän; koko maassa 0,1 prosenttia kaikista synnytyksistä. Määrällisesti katsottuna ne keskittyvät muutamisiin sairaaloihin (taulukot 5 ja 6).

Muita synnytystoimenpiteitä

Synnytysten käynnistysten osuudet vaihtelevat sairaaloittain. Koko maan käynnistysprosentti kaikkien synnyttäjien osalta oli 16,8 prosenttia, mutta sairaaloissa, joissa on alle 750 synnytystä vuodessa, vastaava luku oli 21,8 prosenttia (taulukot 9 ja 10).

Samoin oksitosiinin käyttö synnytyksen yhteydessä vaihtelee sairaaloittain. Vuosina 2002–2003 oli viisi sairaalaa, joissa oksitosiinia oli käytetty yli 80 prosentille ensisynnyttäjistä. Prosentuaalisesti eniten sitä käytettiin sairaaloissa, joissa oli yli 1500 synnytystä vuodessa (kaikki synnyttäjät 57,7 % ja ensisynnyttäjät 76,9 %). Koko maan vastaavat luvut olivat 51,2 % ja 69,5 % (taulukot 8 ja 9).

Prostaglandiinin käytön merkitseminen lomakkeeseen on nyt annettujen ohjeiden jälkeen yhtenäisempää ja luotettavampaa. Luvut ovat suuremmat kuin edellisinä vuosina. Sairaaloissa, joissa on alle 750 synnytystä vuodessa, kaikkien synnyttäjien prostaglandiinin käytön prosentuaalinen osuus oli 12,4 ja ensisynnyttäjillä 12,7 kun koko maan vastaavat luvut olivat 7,8 ja 8,5 prosenttia vuosina 2002-2003 (taulukot 9 ja 10).

Episiotomia eli välilihan leikkaus on ainoa toimenpide, joka on selvästi vähentynyt. Kaikkien alakautta synnyttäneiden kohdalla (monisikiöiset synnytykset mukaan luettuina) episiotomioita tehtiin vuonna 1993 52,3 prosentille synnyttäjistä ja vuonna 2003 vastaava luku oli 33,9 prosenttia (Kuvio 1). Vuosina 2002-2003 kaikkien synnyttäjien episiotomiaprosentti oli 35,0 ja ensisynnyttäjien 63,0 prosenttia, kun huomioidaan vain yksisikiöiset ja alakautta synnyttäneet. Kaikkien synnyttäjien korkeimmat prosentit episiotomioiden suhteen sairaaloittain olivat noin 50 prosenttia ja matalimmat alle 14 prosenttia, Ahvenanmaalla jopa 4,4 prosenttia. Ensisynnyttäjien kohdalla vastaavat luvut ovat noin 87 ja 27 prosenttia sekä Ahvenanmaalla 8,5 prosenttia. Erot johtunevat sairaaloiden erilaisista synnytyksen hoitokäytännöistä (taulukot 9 ja 10).

Synnytykset ovat keskittyneet suurimpiin sairaaloihin. Vuonna 2002 lopussa synnytystoiminta lopetettiin Forssan sairaalasta. Iisalmen ja Vakka-Suomen sairaaloiden synnytystoiminta lopetettiin kesken vuotta 2003, joten näiden sairaaloiden tiedot on poistettu taulukoista. Vuoden 2004 alussa synnytyssairaaloita on 34. Ensisynnyttäjiä oli noin prosentin verran enemmän vuonna 2003 kuin edellisenä vuonna. Ensisynnyttäjien osuus vaihteli sairaaloittain huomattavasti 25 prosentista 51 prosenttiin. Eniten ensisynnyttäjiä oli suurten kaupunkien sairaaloissa ja yliopistollisissa sairaaloissa (taulukko 1).

Sairaaloilla on ollut erilaisia tapoja ilmoittaa synnytyksen aikaisia toimenpiteitä. Teimme edellisen vastaavan tilastotiedotteen jälkeen ohjeistukseen täsmennyksiä ja tarkennuksia 'Ilmoitus syntyneestä lapsesta' lomakkeen kohtaan 'Muita synnytystoimenpiteitä; käynnistys, oksitosiini ja prostaglandiini'. Näiden kohtien luvut ovat nyt vertailukelpoisempia eri sairaaloiden kesken.

Taulukot:

Taulukko 1: Synnytykset sairaaloittain, kaikki ja ensisynnyttäjät 1998–1999, 2000–2001 ja 2002–2003

Taulukko 2: Kivunlievitys sairaaloittain, kaikki synnyttäjät 1998–1999, 2000–2001 ja 2002–2003

Taulukko 3: Kivunlievitys sairaaloittain, ensisynnyttäjät, 1998–1999, 2000–2001 ja 2002–2003

Taulukko 4: Kivunlievitys sairaalatyypeittäin, kaikki ja ensisynnyttäjät, 1998–1999, 2000–2001 ja 2002–2003

Taulukko 5: Synnytystapa sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, kaikki synnyttäjät, 2002–2003

Taulukko 6: Synnytystapa sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, ensisynnyttäjät, 2002–2003

Taulukko 7: Keisarileikkaukset sairaaloittain, kaikki synnyttäjät, 1987, 1989, 1991–2003

Taulukko 8: Keisarileikkaukset sairaaloittain, ensisynnyttäjät, 1987, 1989, 1991–2003

Taulukko 9: Muita synnytystoimenpiteitä sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, kaikki synnyttäjät 2002–2003

Taulukko 10: Muita synnytystoimenpiteitä sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, ensisynnyttäjät 2002–2003

Taulukoiden lukuohjeita:

Taulukossa 1 on synnytysten lukumäärät sairaaloittain kaksivuotisjaksoissa vuosilta 1998–1999, 2000–2001 ja 2002–2003. Ensimmäisessä sarakkeessa on laskettu yhteen kaikki synnytykset, seuraavissa sarakkeissa on erikseen kaikkien synnyttäjien lukumäärät ja ensisynnyttäjien prosentit, joista on vähennetty keisarileikkaukset ja monisikiöiset synnytykset.

Kivunlievitystaulukot (2, 3 ja 4) ovat kaksivuotisjaksoissa vuosilta 1998–1999, 2000–2001 ja 2002–2003 sairaalakohtaisen vaihtelun vähentämiseksi. Taulukot on laskettu alakautta synnyttäneiden (pl. keisarileikkaukset) ja yksisikiöisten synnytysten lukumäärien mukaan.

Synnytystapa- ja keisarileikkaustaulukoissa (5, 6, 7, 8) luvut on laskettu yksisikiöisten synnytysten mukaan. Keisarileikkausprosentit ovat laskettu vuosittain. Synnytystapaa koskevat luvut on laskettu kaksivuotisjaksolta 2002–2003. Kivunlievitys, synnytystapa ja muita synnytystoimenpiteitä koskevia lukuja on myös lisäksi tarkasteltu sairaalatyypeittäin (taulukot 4, 5, 6, 9 ja 10).

Muita synnytystoimenpiteitä koskevissa taulukoissa (9 ja 10) luvut on laskettu alakautta synnyttäneiden ja yksisikiöisten synnytysten lukumäärien mukaan. Luvut on laskettu kaksivuotisjaksolta 2002–2003.

Sairaalakohtaisissa taulukoissa on alleviivattu alimmat ja ylimmät lukumäärät tai prosentit.

Aikaisemmissa julkaisuissa tilastoväärityksiä on tullut sen vuoksi, että esimerkiksi epiduraalipuudutuksen saaneiden osuus on koskenut kaikkia synnyttäjiä. Tällöin sairaaloissa, joissa on ollut korkea keisarileikkausprosentti, epiduraalipuudutuksen saaneiden prosentuaalinen osuus on ollut liian matala. Tämän vuoksi taulukot on tehty vain alakautta (pl. keisarileikkaukset) synnyttäneiden ja yksisikiöisten synnytysten lukumääristä. Sairaalakohtaiset luvut perustuvat pääasiassa kahden vuoden tietoihin satunnaisvaihtelun pienentämiseksi.

.. = tietoa ei ole saatavilla tai se on epäluotettavaa

- = ei tapauksia

Menetelmät:

Syntymärekisterissä on vuodesta 1987 lähtien tietoja kaikista Suomessa synnyttäneistä äideistä ja syntyneistä lapsista. Rekisteriin otetaan mukaan kaikki elävänä syntyneet lapset ja ne kuolleena syntyneet, joiden syntymäpaino on vähintään 500 g tai joiden gestaatioikä on vähintään 22 viikkoa. Jokaisesta syntyneestä lapsesta on sairaalassa täytettävä seitsemän päivän ikään mennessä lomake, joka lähetetään joko paperi- tai atk-muodossa Stakesiin. Kotisyntyneiden osalta lomakkeen täyttämistä huolehtii synnytyksessä avustanut kätilö tai lääkäri. Stakesiin lähetetyt tiedot tarkastetaan, ja puuttuvat sekä virheelliseksi epäillyt tiedot tarkistetaan sairaalasta. Syntymärekisteristä puuttuu pieni osa vastasyntyneistä. Tämän vuoksi syntymärekisteriä täydennetään Väestörekisterikeskuksen elävänä syntyneiden lasten tiedoilla sekä Tilastokeskuksen kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen viikon aikana kuolleiden lasten tiedoilla.

Tilastotiedotetta varten kukin sairaala sai tarkistettavakseen omat tietonsa. Taulukot korjattiin sairaalan antamien uusien tietojen perusteella. Tietosuojasyistä emme ole julkaisseet vuosittaisia sairaalakohtaisia tietoja ilman sairaaloiden lupaa. Stakesilta voi myös hakea erikseen tutkimuslupaa tarkempia tutkimuksia ja esim. sairaalakohtaisia vertailuja varten.

Määritelmät:

Elävänä syntynyt: Vastasyntynyt, joka raskauden kestosta riippumatta synnyttyään hengittää tai osoittaa muita elonmerkkejä, kuten sydämenlyöntejä, napanuoran sykintää tai tahdonalaisten lihasten liikkeitä riippumatta siitä, onko istukka irtaantunut tai napanuora katkaistu.

Imeväiskuolleisuus: Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntynyttä kohti.

Kuolleena syntynyt: Sikiö tai vastasyntynyt, jolla syntyessään ei todeta elävänä syntyneen elonmerkkejä ja jonka syntymätapahtuma täyttää synnytyksen määritelmän.

Perinataalikuolleisuus: Kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana (< 7 vrk) kuolleiden lasten määrä tuhatta syntynyttä kohti.

Synnytys (syntynyt lapsi): Vähintään 22 raskausviikon ($\geq 22+0$ rvk) ikäisen tai vähintään 500 gramman (≥ 500 g) painoisen sikiön tai lapsen syntymiseen johtava tapahtuma. 22-23 raskausviikolla ($\leq 24+0$ rvk) Terveystieteiden tutkimuskeskuksen luvalla tehty raskauden keskeytys ei ole synnytys.

Kivunlievitys: Luokitus perustuu 'Ilmoitus syntyneestä lapsesta' lomakkeeseen. Tällä hetkellä tietoa kerätään vain epiduraali-, paraservikaali-, pudendaalipuudutuksesta, ilokaasusta ja muusta puudutuksesta tai lääkityksestä. Tilastoihin on myös merkitty, jos on käytetty mitä tahansa näistä kivunlievitysmenetelmistä.

Puudutukset: Epiduraalipuudutuksessa laitetaan avautumisvaiheen aikana selkäydinkanavaan epiduraalitilaan puuduteaine ja tarvittaessa kipulääkeopiaatti. Synnytysepiduraalissa lihasten toiminta säilyy, mutta kipu häviää.

Paraservikaalipuudutuksessa puuduteaine laitetaan emättimen kautta kohdunsuuhun helpottamaan avautumisvaihetta.

Pudendaalipuudutusta käytetään lähinnä ponnistusvaiheen aikana. Puudute laitetaan emättimen kautta lantionluiden vierestä syvemmälle pudendaalihieron läheisyyteen.

Lähde: Olavi Ylikorkkala, Antti Kauppila (toim.), Naistentaudit ja synnytykset, 4. uudistettu painos, Duodecim, 2004.

Synnytystapa: Luokitus perustuu 'Ilmoitus syntyneestä lapsesta' lomakkeeseen. Vaihtoehtoja on kuusi: alatiesynnytys, perätilan ulosautto ja -veto, pihtisyntyminen, imukuppi-synnytys, suunniteltu keisari-

leikkaus ja muu keisarileikkaus. Hätäkeisarileikkauksia ja muita kiireellisiä keisarileikkauksia ei voi erotella syntymärekisterin nykymuotoisesta lomakkeesta. Tässä tilastotiedotteessa alatiesynnytyksellä tarkoitetaan alakautta hoidettuja synnytyksiä (myös perätilan ulosautto ja -veto, pihtisynnytys ja imukuppisynnytys). Ainoastaan taulukoissa 5 ja 6 alatiesynnytykset on erikseen eritelty.

16.12.2004

Smärtlindring och andra ingrepp vid förlossning efter sjukhus 2002–2003

Smärtlindring vid förlossning

Eija Vuori
+358 9 3967 2244
Mika Gissler
+358 9 3967 2279
E-post:
fornamn.slaktnamn@stakes.fi
Telefax
+358 9 3967 2324

Smärtlindring vid förlossning har omsatts väl. Åren 2002–2003 fick totalt 87 procent av dem som fött vaginalt och 94 procent av förstföderskorna någon typ av smärtlindring (tabellerna 2 och 3). Skillnaderna mellan olika sjukhus var rätt små.

Användningen av epiduralblockad har ökat snabbt även vid mindre sjukhus. Åren 1998–1999 fick 57 procent av förstföderskorna epiduralblockad, när motsvarande procenttal var 69 åren 2002–2003. Åren 1998–1999 hade endast 34 procent av alla föderskor i landet fått epiduralblockad jämfört med 44 procent 2002–2003. Åren 2002–2003 hade vid universitetssjukhusen 51 procent av alla föderskor och 74 procent av förstföderskorna fått epiduralblockad (tabell 4).

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus

Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården

National Research and Development Centre for Welfare and Health

Puhelin (09) 39 671
Telefon +358 9 396 71
Phone +358 9 396 71

Telefaksi (09) 3967 2459
Telefax +358 9 3967 2459

www.stakes.fi

ISSN 1459-2355 (Internet)
ISSN 1459-2347
(painettu - printed)

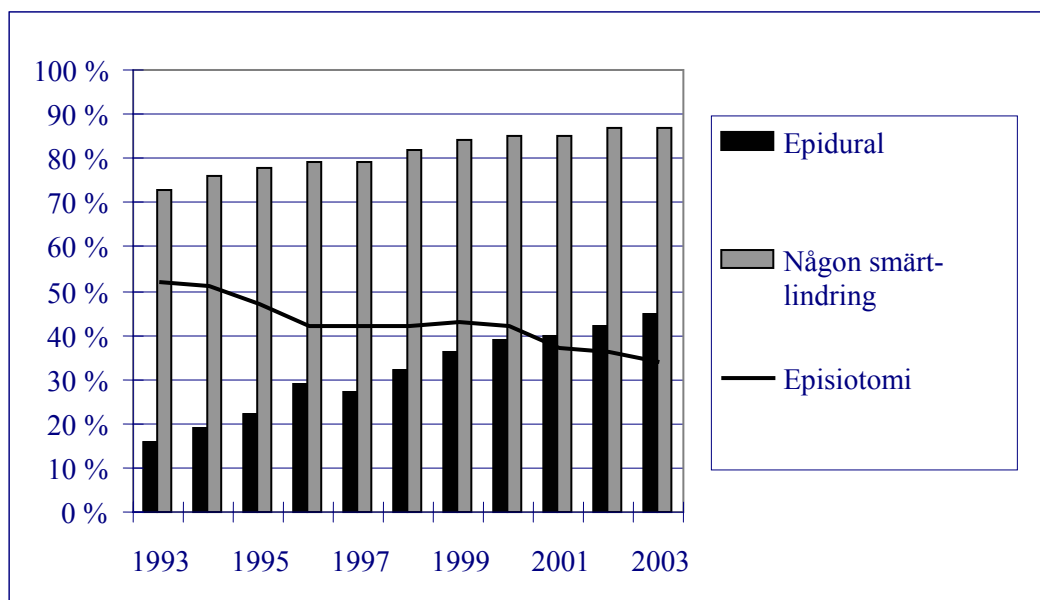
Användningen av paracervikalblockad vid förstföderskors förlossningar har stadigt minskat. Åren 2002–2003 var andelen föderskor som fått paracervikalblockad 19,5 procent och för förstföderskornas del 12,7 procent. Procentuellt sett mest användes paracervikalblockad vid sjukhus med 750–1 499 förlossningar om året; 26,1 procent av alla föderskor (totalt 14 556 förlossningar) och 21,6 procent av förstföderskorna (totalt 5 481) under åren 2002–2003 (tabell 4). I de övriga nordiska länderna är användningen av paracervikalblockad obetydlig.

Pudendusblockad används traditionellt i mindre utsträckning i Finland, men metoden har blivit betydligt allmännare vid sjukhus med 750–1 499 förlossningar om året. Åren 2002–2003 användes denna form av smärtlindring i 2,0 procent av alla förlossningar på universitetssjukhus, medan andelen var 5,6 procent på sjukhus med 750–1 499 förlossningar om året (tabell 4).

Användningen av lustgas har ökat med någon procent på de flesta sjukhus. Åren 2002–2003 användes lustgas procentuellt mest på sjukhus med över 1 500 förlossningar om året. För alla föderskor var andelen 64,4 procent och för förstföderskornas del 71,5 procent, medan motsvarande procenttal för hela landet var 54,4 och 61,0 (tabell 4).

Sjukhusen har mycket varierande praxis när det gäller att uppges uppgifter om annan bedövning eller medicinering i födelseregistersblanketten, vilket leder till stora variationer mellan sjukhusen. Mindre sjukhus hade de högsta procenttalen. Höga procenttal vid vissa mindre sjukhus torde vara en följd av att alternativa smärtlindringsmetoder uppges under ovannämnda punkt. Spinalblockad och i synnerhet kombinerad spinal-epiduralblockad (CSE) används alltmer som förlossningsanalgesi ute i världen. Spinalblockad och kombinerad spinalblockad, spinalblockad eller kombinerad spinal-epiduralblockad (tabellerna 2, 3 och 4) har uppenbarligen i allt högre grad uppgetts som annan bedövning eller medicinering. Någon enhetlig registreringspraxis existerar ännu inte. Från år 2004 har man genom den nya födelseregistersblanketten samlat in mer detaljerade och exakta uppgifter om smärtlindring.

Diagram 1: **Ingrepp vid förlossningar 1993–2003 (exkl. kejsarsnitt)**

Förlossningstyp

Liksom i andra västländer har kejsarsnitt gradvis blivit en allt vanligare förlossningstyp hos oss. År 1993 utgjorde kejsarsnittens andel av alla förlossningar 15,1 procent och 17,6 procent av förstföderskornas förlossningar, medan motsvarande procenttal var 16,0 och 19,3 år 2003. Vid två sjukhus förlöstes över 25 procent av förstföderskorna med kejsarsnitt år 2003 (tabellerna 7 och 8).

Åren 2002–2003 uppgick de vaginala förlossningarna (exkl. kejsarsnitt) till 83,9 procent av alla förlossningar, medan motsvarande procenttal för förstföderskorna var 80,4. Av det totala antalet förlossningar var 0,5 procent uthämtning av sätesläge och sätesextraktioner, för förstföderskornas del var procenttalet 0,6. Uthämtning av sätesläge och sätesextraktioner har minskat något, eftersom sätesbjudning allt oftare utgör indikation för kejsarsnitt (tabellerna 5 och 6).

Åren 2002–2003 användes vakuumextraktion (sugkopp) i 6,5 procent av alla förlossningar och 11,7 procent av förstfödernernas förlossningar på universitetssjukhusen. På sjukhus med färre än 750 förlossningar var motsvarande procenttal 7,3 och 14,6. På vissa mindre sjukhus var procenttalen ännu högre (tabellerna 5 och 6).

Tångförlossningarna är procentuellt sett mycket få. De utgör totalt 0,1 procent av alla förlossningar och har koncentrerats till vissa sjukhus (tabellerna 5 och 6).

Andra ingrepp vid förlossningar

Andelen förlossningar som sätts igång varierar mellan olika sjukhus. Igångsättning av förlossning skedde i 16,8 procent av alla förlossningar i hela landet, men på sjukhus med färre än 750 förlossningar om året var motsvarande procenttal 21,8 (tabellerna 9 och 10).

Användningen av oxitocin vid förlossningar varierar mellan olika sjukhus. Åren 2002–2003 hade oxitocin ordinerats till 80 procent av förstfödernerna vid fem sjukhus. Procentuellt mest användes läkemedlet vid sjukhus med fler än 1 500 förlossningar om året (av alla föderskor 57,7 % och av förstfödernerna 76,9 %). Motsvarande procenttal för hela landet var 51,2 och 69,5 (tabellerna 8 och 9).

Tack vare de nuvarande anvisningarna har användandet av prostaglandinanvändningen blivit mer enhetligt och tillförlitligt. Procenttalen är större än under tidigare år. På sjukhus med färre än 750 förlossningar om året var den procentuella andelen av alla föderskor som ordinerats prostaglandin 12,4 och av förstfödernerna 12,7, medan motsvarande procenttal för hela landet var 7,8 och 8,5 (tabellerna 9 och 10).

Episiotomi, d.v.s. klipp i perineum, är det enda ingrepp som uppvisar en tydlig frekvensminskning. År 1993 utfördes episiotomi i 52,3 procent av alla vaginala förlossningar (inklusive flerbördsförlossningar), medan motsvarande procenttal var 33,9 år 2003 (diagram 1). Åren 2002–2003 utfördes episiotomi i 35,0 procent av alla förlossningar. För förstfödernernas del var motsvarande procenttal 63,0 (enbart enkelbördsförlossningar och vaginala förlossningar). Det högsta procenttalet för utförda episiotomier när det gäller alla förlossningar indelade efter sjukhus var cirka 50 procent och det lägsta under 14 procent. För Ålands del var procenttalet 4,4 procent. När det gäller förstfödernerna är motsvarande procenttal cirka 87 och 27 procent och för Åland 8,5 procent. Skillnaderna torde bero på varierande vårdpraxis vid förlossningar (tabellerna 9 och 10).

Förlossningarna har koncentrerats till de större sjukhusen. I slutet av 2002 lades förlossningsverksamheten ned vid Forssa sjukhus. År 2003 lades förlossningsverksamheten ned mitt i året vid Idensalmi sjukhus och Vakka-Suomi sjukhus. Därför har uppgifterna om dessa sjukhus strukits ur tabellerna. I början av 2004 fanns det 34 förlossningssjukhus. Andelen förstfödernerna var cirka en procent större 2003 än året före. Variationen mellan olika sjukhus var mycket stor, nämligen från 25 procent till 51 procent. Mest förstfödernerna fanns på storstädernas sjukhus och universitetssjukhusen (tabell 1).

Sjukhusen har haft olika sätt att anmäla ingrepp vid förlossningar. Efter den förra motsvarande respon- sen preciserade vi Andra åtgärder vid förlossningen (igångsättning, oxytocin och prostaglandin) i blanketten Anmälan till registret över födelser. Olika sjukhus sifferuppgifter är nu mer jämförbara.

Tabeller:

Tabell 1: Förlossningar efter sjukhus, alla och förstföderskor, 1998–1999, 2000–2001 och 2002–2003

Tabell 2: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhus, alla föderskor, 1998–1999, 2000–2001 och 2002–2003

Tabell 3: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhus, förstföderskor, 1998–1999, 2000–2001 och 2002–2003

Tabell 4: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhustyp, alla och förstföderskor, 1998–1999, 2000–2001 och 2002–2003

Tabell 5: Förlossningstyp efter sjukhus och sjukhustyp, alla föderskor, 2002–2003

Tabell 6: Förlossningstyp efter sjukhus och sjukhustyp, förstföderskor, 2002–2003

Tabell 7: Kejsarsnitt efter sjukhus, alla föderskor, 1987, 1989, 1991–2003

Tabell 8: Kejsarsnitt efter sjukhus, förstföderskor, 1987, 1989, 1991–2003

Tabell 9: Andra förlossningsingrepp efter sjukhus och sjukhustyp, alla föderskor, 2002–2003

Tabell 10: Andra förlossningsingrepp efter sjukhus och sjukhustyp, förstföderskor, 2002–2003
Födelseregistrets tidsserier 1987–2003

Läsanvisning för tabellerna:

I tabell 1 är antalet förlossningar efter sjukhus angivna i två års perioder för åren 1998–1999, 2000–2001 och 2002–2003. I den första kolumnen är alla förlossningar sammanräknade. I de följande kolumnerna är antalen för alla föderskor och förstföderskor angivna separat exklusive kejsarsnitten och flerbördsförlossningarna.

Smärtlindringstabellerna (2, 3 och 4) är indelade i två års perioder för åren 1998–1999, 2000–2001 och 2002–2003 för att minimera variationen mellan sjukhus. Tabellerna är uträknade enligt antalet vaginala förlossningar (exkl. kejsarsnitt) och enkelbördsförlossningar.

I tabellerna över förlossningstyp och kejsarsnitt (5, 6, 7 och 8) är procenttalen beräknade enligt antalet enkelbördsförlossningar. Procenttalen för kejsarsnitt har beräknats per år. De tal som anger förlossningsmetod har beräknats för två års perioden 2002–2003. De tal som anges för smärtlindring, förlossningsmetod och andra förlossningsingrepp har också granskats efter sjukhustyp (tabellerna 4, 5, 6, 9 och 10).

I tabellerna (9 och 10) över andra förlossningsingrepp är talen beräknade enligt antalet vaginala förlossningar och enkelbördsförlossningar. Talen är beräknade för två års perioden 2002–2003.

I alla tabeller är de minsta och största antalen eller procenttalen understreckade.

I tidigare publikationer har det förekommit statistiska snedvridningar till exempel för att andelen föderskor som fått epiduralblockad har beräknats på grundval av alla föderskor. Det ledde till att den procentuella andelen föderskor som fått epiduralblockad blev för låg vid sjukhus med en hög procentuell andel kejsarsnitt. Därför har tabellerna sammanställts uteslutande enligt antalet vaginala förlossningar (exkl. kejsarsnitt) och enkelbördsförlossningar. Uppgifterna om respektive sjukhus grundar sig huvudsakligen på två års uppgifter för att minska slumpmässig variation.

.. = uppgift inte tillgänglig eller alltför osäker för att anges

- = inga fall

Metoder:

Födelseregistret innehåller uppgifter om samtliga barnaföderskor i Finland och om de födda barnen från och med 1987. Registret omfattar alla levande födda barn och de dödfödda barn vilkas födelsevikt var minst 500 g eller vilkas gestationsålder var minst 22 veckor. För varje nyfött barn bör sjukhuset inom sju dagar fylla i en blankett som sänds till Stakes i pappersform eller elektronisk form. I samband med hemförlossningar ser den barnmorska eller läkare som assisterat vid förlossningen till att blanketten fylls i. På Stakes granskas uppgifterna, varvid bristfälliga eller misstänkt felaktiga uppgifter ytterligare kontrolleras. I födelseregistret saknas en liten andel av de nyfödda. Av den orsaken kompletteras födelseregistret med data från Befolkningsregistercentralens uppgifter om levande födda och Statistikcentralens uppgifter om dödfödda barn och barn som dött under den första levnadsveckan.

Varje sjukhus fick kontrollera sina uppgifter för detta statistikmeddelande. Tabellerna ändrades enligt de nya uppgifterna. På grund av datasekretessen har Stakes inte publicerat de årliga uppgifterna om olika sjukhus utan sjukhusens tillstånd. Det är möjligt att ansöka om separat forskningsstillstånd av Stakes för mer detaljerade studier och till exempel jämförelser av olika sjukhus.

Definitioner:

Levande född: Nyfödd som oberoende av graviditetens längd efter födelsen andas eller uppvisar andra livstecken som att hjärtat slår, navelsträngen pulserar eller att musklerna rörs viljemässigt oavsett om moderkakan har lösgjort sig eller navelsträngen avskurits.

Spädbarnsdödlighet: Antalet dödsfall bland barn under ett år i relation till 1 000 levande födda.

Dödfödd: Foster eller nyfödd som vid födelsen inte uppvisar livstecken och vars födelse överensstämmer med definitionen på en förlossning.

Perinatal dödlighet: Antalet dödfödda och antalet levande födda barn som avlidit under den första levnadsveckan (< 7 dygn) i relation till 1 000 födda barn.

Förlossning (ett nyfött barn): Händelse som leder till födelsen av ett foster eller barn vars gestationsålder är minst 22 veckor ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor) eller vars vikt är minst 500 gram (≥ 500 g). Inducerade aborter som med tillstånd av Rättsskyddscentralen för hälsovården utförs under graviditetsveckorna 22–23 ($\leq 24 + 0$ graviditetsveckor) är inte förlossningar.

Smärtlindring: Klassificeringen grundar sig på blanketten Anmälan till registret över födelser. För tillfället insamlas data endast om epidural-, paracervikal- och pudendusblockad, lustgas och annan bedövning eller medicinering. I statistiken anges också huruvida vilken som helst av dessa smärtlindringsmetoder använts.

Blockader: Vid epiduralblockad sprutas ett bedövningsmedel och vid behov en opiatvärkmedicin in i ryggmärgskanalens epiduralrum under öppningsskedet. Muskelnas funktionsförmåga bibehålls under förlossningsepidural, men smärtan försvinner.

Vid paracervikalblockad injiceras bedövningsmedlet i livmodermunnen via slidan för att underlätta öppningsskedet.

Pudendusblockad används främst under utdrivningsskedet. Blockaden läggs via slidan djupare vid sidan av bäckenbenen i närheten av pudendusnerven.

Källa: Olavi Ylikorkala, Antti Kauppila (red.), Naistentaudit ja synnytykset, 4:e revid. utgåvan, Duodecim, 2004.

Förlossningstyp: Klassificeringen grundar sig på blanketten Anmälan till registret över födelser. Det finns sex alternativ: vaginal förlossning, uthämtning av sätesläge och sätesextraktion, tångförlossning,

förlossning med vakuumentraktor, planerat kejsarsnitt och annat kejsarsnitt. Akut kejsarsnitt och andra brådskande kejsarsnitt har inte kunnat separeras i födelseregistrets nuvarande blankett. I detta statistikmeddelande avses med vaginal förlossning förlossningar som skett vaginalt (även uthämtning av sätesläge och sätesextraktion, tångförlossning och förlossning med vakuumentraktor). Endast i tabellerna 5 och 6 har de vaginala förlossningarna specificerats.

Taulukko 1: Synnytykset sairaaloittain, kaikki ja ensisynnyttäjät 1998-1999, 2000-2001 ja 2002-2003

Tabell 1: Förlossningar efter sjukhus, alla och förstföderskor 1998-1999, 2000-2001 och 2002-2003

Synnytysten lukumäärät/ Antalet föderskor

Prosentit/ Procent

	Kaikki/ alla (N)			Kaikki/ alla (N) (pl. sektiot ja monisikiöiset) (ekskl. kejsarsnitt och flerbörd)			Ensisynnyttäjät/ förstföderskor (%) (pl. sektiot ja monisikiöiset) (ekskl. kejsarsnitt och flerbörd)		
	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003
HYKS; Kättilöopiston sairaala	9 036	<u>9 796</u>	<u>10 682</u>	7 539	8 277	9 002	<u>48,4</u>	<u>48,9</u>	<u>50,3</u>
Etelä-Karjalan keskussairaala	2 340	2 351	2 238	2 015	1 991	1 846	38,6	40,6	40,9
Keski-Suomen keskussairaala	5 161	5 375	5 495	4 269	4 355	4 457	36,6	37,2	37,1
Pohjois-Karjalan keskussairaala	3 477	3 220	3 090	2 970	2 754	2 665	36,3	38,5	36,4
Savonlinnankeskussairaala	1 026	934	982	797	739	769	34,3	36,3	36,9
Vaasan keskussairaala	2 325	2 451	2 498	2 052	2 099	2 092	40,2	39,2	41,8
Ålands centralsjukhus	569	523	511	455	<u>415</u>	<u>407</u>	<u>26,8</u>	39,0	31,7
Kanta-Hämeen keskussairaala	2 882	2 759	2 898	2 388	2 317	2 362	38,5	38,5	39,0
Länsi-Pohjan keskussairaala	1 466	1 366	1 307	1 225	1 137	1 118	35,7	35,6	34,1
Lapin keskussairaala	2 459	2 136	2 070	2 085	1 759	1 692	36,8	35,9	40,0
Mikkelin keskussairaala	1 825	1 769	1 713	1 493	1 453	1 366	36,5	36,4	39,0
Satakunnan keskussairaala	3 234	3 347	3 922	2 706	2 817	3 330	38,4	40,4	40,4
Kymenlaakson keskussairaala	2 226	2 216	3 014	1 799	1 767	2 407	38,2	39,2	38,7
Keski-Pohjanmaan keskussairaala	2 248	2 241	2 241	1 838	1 859	1 800	32,6	30,7	32,1
Kainuun keskussairaala	1 611	1 503	1 472	1 364	1 278	1 233	36,4	36,5	38,2
Etelä-Pohjanmaan keskussairaala	4 019	4 192	4 090	3 471	3 612	3 457	34,7	33,9	34,6
Päijät-Hämeen keskussairaala	3 955	3 975	3 867	3 291	3 278	3 121	39,0	38,7	39,4
Porvoon sairaala	1 691	1 676	1 678	1 441	1 387	1 420	35,3	35,8	37,0
Lohjan aluesairaala	1 393	1 376	1 320	1 121	1 118	1 130	34,9	36,3	38,9
Loimaan aluesairaala	750	811	813	647	684	695	34,6	35,2	36,3
Jakobstads sjukhus	992	908	933	860	778	791	29,0	30,5	32,5
Salon aluesairaala	1 413	1 296	1 303	1 194	1 082	1 106	39,6	35,9	38,9
Västra Nylands kretssjukhus	1 108	1 084	1 141	929	919	964	38,1	40,2	40,9
Vammalan sairaala	898	851	925	763	752	813	34,9	37,8	36,9
Oulaskankaan sairaala	1 565	1 591	1 606	1 410	1 433	1 449	27,4	<u>26,4</u>	31,5
Hyvinkään aluesairaala	3 200	3 075	3 188	2 644	2 510	2 626	38,0	38,0	40,1
Jorvin sairaala	7 234	6 728	6 675	6 122	5 678	5 659	40,8	39,0	39,6
HYKS; Naistenklinikka	<u>9 068</u>	9 384	9 264	6 741	6 883	6 799	40,3	41,3	43,3
Turun yliopistollinen sairaala	7 304	7 046	7 020	6 113	5 881	5 898	42,5	42,1	43,5
Kuopion yliopistollinen sairaala	3 892	3 991	4 419	3 198	3 212	3 565	39,6	39,9	38,3
Oulun yliopistollinen sairaala	6 580	6 794	7 279	5 536	5 659	6 204	34,0	35,1	37,2
Tampereen yliopistollinen sairaala	8 640	8 873	8 820	7 680	7 717	7 514	42,1	41,7	43,6
Kuusamon terveyskeskus	<u>563</u>	<u>496</u>	<u>464</u>	<u>440</u>	427	409	27,0	27,9	<u>30,3</u>
Raahen terveyskeskus	792	774	741	658	609	594	28,9	29,7	30,5
Yhteensä/ Totalt ⁽¹⁾	112 757	110 991	110 487	93 866	91 906	91 389	38,6	39,0	40,2

¹⁾Sisältää kaikki synnytykset (myös kotisynnytykset, sairaala tuntematon, sairaalat, joiden synnytysoasto on lakkautettu ja sairaalat, joissa on viisi synnytystä tai vähemmän. - Omfattar alla förlossningar (också hemförlossningar, sjukhuset okant, sjukhus med nedlagd förlossningsavdelning och sjukhus med mindre än fem förlossningar).

Suurin ja pienin arvo alleviivattu. - Största och minsta värdet understreckade.

Taulukko 2: Kivunlievitys sairaaloittain, kaikki synnyttäjät 1998-1999, 2000-2001 ja 2002-2003, % (yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset)
 Tabell 2: Smärtlindring under förlösnigen efter sjukhus, alla föderskor 1998-1999, 2000-2001 och 2002-2003, % (enkelbörd, ekskl. kejsarsnitt)

%	Epiduraali Epidural			Paraservikaali Paraservikal			Pudendaali Pudendus			Ilokaasu Lustgas			Muu puudutus tai lääkitys Annan bedövning eller medicinering			Jokin kivunlievitys Någon lindring		
	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003
HYKS; Kätilöopiston sairaala	55,6	61,3	61,0	5,3	4,2	1,9	0,2	0,1	1,0	50,8	58,7	62,6	3,7	6,3	9,8	78,8	85,5	86,7
Etelä-Karjalan ks	10,0	24,3	35,7	51,4	49,9	42,3	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	0,1	66,7	62,7	64,7	<u>86,7</u>	42,7	29,4	<u>96,7</u>	<u>91,9</u>	91,5
Keski-Suomen ks	19,3	28,5	32,4	13,5	17,3	11,3	0,3	0,1	0,0	57,6	55,5	60,2	59,7	56,1	54,6	80,7	83,2	86,4
Pohjois-Karjalan ks	22,2	28,3	28,5	47,8	49,2	50,1	0,4	0,3	1,1	48,1	48,5	54,1	18,8	18,3	17,5	83,3	86,9	88,7
Savonlinnan ks	23,0	36,7	47,3	16,2	14,1	9,9	0,9	1,1	0,4	36,0	36,3	39,9	57,2	55,3	26,0	80,1	85,1	81,8
Vaasan ks	12,3	12,6	12,7	40,0	45,7	47,9	0,1	10,1	5,9	55,8	45,0	49,8	40,4	37,1	46,9	82,2	79,4	85,2
Ålands cs	23,1	35,4	37,1	0,2	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	30,3	26,0	41,8	15,8	8,2	21,4	<u>55,4</u>	<u>57,8</u>	72,7
Kanta-Hämeen ks	20,0	22,4	38,3	59,0	60,1	51,1	6,2	<u>22,1</u>	<u>36,2</u>	31,6	40,9	36,2	7,1	3,8	<u>3,1</u>	84,1	88,7	91,5
Länsi-Pohjan ks	16,2	23,0	21,3	23,0	40,0	41,3	0,6	1,2	2,9	36,1	37,7	42,6	37,9	25,8	37,7	71,9	76,3	81,8
Lapin ks	17,8	27,5	39,2	6,1	2,0	4,5	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	0,4	57,9	46,2	70,7	33,8	47,7	<u>62,2</u>	75,4	78,6	90,6
Mikkelin ks	30,9	33,8	36,2	22,6	22,4	14,8	<u>8,2</u>	15,9	21,5	41,9	50,1	50,7	80,4	62,1	55,8	91,5	88,4	88,9
Satakunnan ks	25,8	30,2	29,7	23,6	24,4	31,1	0,2	0,4	0,4	80,1	78,2	80,6	45,2	35,1	28,8	91,9	90,1	90,9
Kymenlaakson ks	..	47,5	52,9	..	7,9	7,6	..	0,5	0,2	..	78,5	80,3	..	41,0	32,0	..	93,3	94,7
Keski-Pohjanmaan ks	16,3	22,8	25,0	19,7	24,0	25,2	0,2	0,5	1,1	29,4	29,5	29,3	32,8	32,3	17,2	65,1	69,4	<u>68,3</u>
Kainuun ks	26,8	39,4	42,3	37,6	32,9	18,4	0,6	0,9	0,7	47,2	32,9	31,2	3,8	13,5	14,6	80,1	84,9	80,3
Etelä-Pohjanmaan ks	40,7	29,2	26,2	14,8	11,7	9,5	3,1	2,3	2,2	76,7	73,6	68,8	38,3	54,2	57,7	91,0	91,7	<u>92,5</u>
Päijät-Hämeen ks	28,6	36,7	41,7	18,2	13,7	13,9	3,2	1,8	2,5	<u>83,4</u>	<u>84,1</u>	<u>83,6</u>	38,0	22,0	22,1	90,9	90,2	91,4
Porvoon sairaala	17,6	24,1	30,6	<u>0,1</u>	0,5	2,7	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	60,0	58,3	59,6	55,5	48,6	42,0	83,1	84,6	85,8
Lohjan as	43,6	52,9	58,6	9,8	7,9	3,7	0,1	0,1	0,1	50,8	41,6	39,3	17,8	43,3	39,9	81,3	87,2	87,7
Loimaan as	39,1	48,4	53,7	10,8	5,0	1,9	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	68,9	65,8	64,5	21,0	18,0	6,0	86,4	88,3	87,1
Jakobstads sjukhus	<u>6,2</u>	<u>13,8</u>	<u>20,5</u>	1,3	0,5	1,4	2,0	<u>0,0</u>	..	53,5	50,4	56,9	43,8	36,4	32,5	66,4	65,8	69,4
Salon as	17,4	19,7	29,2	45,1	51,7	43,2	0,1	0,1	0,6	19,4	18,4	25,7	58,0	<u>64,8</u>	47,8	76,4	86,5	82,9
Västra Nylands krs	7,0	15,5	26,8	51,2	49,6	38,3	0,4	0,8	0,8	22,6	22,4	17,7	71,9	63,4	59,3	84,8	84,8	87,0
Vammalan sairaala	22,8	31,6	42,8	53,3	41,1	31,7	0,5	0,1	1,7	35,6	37,5	42,1	22,4	29,8	33,2	86,0	85,4	87,8
Oulaskankaan sairaala	19,7	37,3	43,5	58,0	44,5	32,4	1,8	2,2	2,7	17,7	20,5	15,8	37,4	36,6	37,5	79,4	84,8	83,6
Hyvinkään as	26,7	39,2	48,4	29,7	26,5	14,0	0,3	0,4	0,2	70,2	69,2	66,5	7,3	8,9	16,1	83,6	86,1	87,9
Jorvin sairaala	42,2	47,4	48,4	6,8	8,0	8,7	0,0	0,2	0,3	51,1	53,0	55,9	15,2	10,2	6,3	79,4	81,2	82,5
HYKS; Naistenklinikka	<u>70,9</u>	<u>67,8</u>	<u>68,3</u>	3,0	1,1	1,1	0,1	0,3	0,3	56,3	48,1	56,3	23,6	9,8	20,4	90,5	80,1	82,8
Turun ys	49,9	60,4	58,3	17,7	15,0	15,9	3,2	3,9	1,8	36,3	35,4	41,6	18,3	39,3	34,7	83,0	86,7	87,2
Kuopion ys	37,4	41,7	50,0	28,8	25,6	19,9	0,4	0,7	5,0	53,5	50,2	49,5	<u>0,9</u>	<u>0,7</u>	58,5	83,2	82,8	88,9
Oulun ys	30,4	31,5	35,8	42,4	37,5	31,2	4,7	3,7	2,3	38,6	38,7	36,2	32,8	52,3	48,9	84,2	88,5	88,4
Tampereen ys	28,1	34,5	44,0	45,3	43,7	37,6	0,2	1,4	2,2	59,1	60,0	60,5	15,3	12,2	13,2	85,9	88,0	89,3
Kuusamon tk	42,7	40,3	44,5	23,0	34,7	29,1	0,5	24,1	24,2	<u>3,2</u>	<u>2,8</u>	<u>7,6</u>	19,8	20,4	33,3	68,9	79,9	82,9
Raahen tk	13,4	26,9	26,3	39,8	26,1	19,2	2,3	1,1	0,7	27,4	31,2	37,0	40,0	53,4	46,6	70,8	81,8	82,2
Yhteensä/ Totalt¹⁾	33,6	39,5	43,7	23,6	22,3	19,5	1,2	2,2	3,2	51,9	51,8	53,9	28,3	28,1	29,6	83,0	84,9	86,7

1) Pl. Kymenlaakson aluesairaala vuosina 1998-2000 - Exkl. Kymenlaakso centralsjukhus år 1998-2000
 Suurin ja pienin arvo alleviivattu. - Största och minsta värdet understruckade.

Taulukko 3: Kivunlievitys sairaaloittain, sisyntäytäjät 1998-1999, 2000-2001 ja 2002-2003, % (yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset)

Tabell 3: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhus, förstföderskor 1998-1999, 2000-2001 och 2002-2003, % (enkelbörd, ekskl. kejsarsnitt)

%	Epiduraali Epidural			Paraservikaali Paraservikal			Pudendaali Pudendus			Hlokaasu Lustgas			Muu puudutus tai lääkitys Annan bedövning eller medicinering			Jokin lievitys Någon lindring		
	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003	1998- 1999	2000- 2001	2002- 2003
HYKS; Kättilöopiston sairaala	75,2	80,4	77,7	2,2	1,6	0,7	0,2	0,1	0,5	57,4	67,2	71,6	5,3	7,6	9,7	89,1	94,5	93,4
Etelä-Karjalan ks	20,7	45,5	61,3	62,3	44,1	29,9	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	0,1	75,0	71,6	72,1	<u>90,0</u>	52,2	40,7	<u>98,6</u>	96,7	97,9
Keski-Suomen ks	39,9	55,3	63,4	12,9	12,8	7,9	0,3	0,2	0,1	69,0	65,6	71,7	72,6	65,0	57,2	92,6	94,6	95,3
Pohjois-Karjalan ks	49,0	59,3	61,4	41,9	33,7	31,5	0,4	<u>0,0</u>	0,6	52,2	50,1	56,6	33,9	30,9	28,5	95,2	96,2	95,7
Savonlinnan ks	47,6	63,8	71,8	13,9	6,3	3,9	2,2	0,7	0,4	35,2	34,0	33,8	71,4	67,2	36,6	92,7	95,5	92,3
Vaasan ks	24,4	<u>24,6</u>	<u>25,2</u>	48,5	54,6	<u>54,8</u>	0,2	11,4	8,4	65,4	58,8	60,9	57,8	53,6	61,3	94,5	92,3	95,4
Ålands cs	42,6	58,0	48,8	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	34,4	24,7	45,7	21,3	11,1	27,1	<u>73,8</u>	<u>72,8</u>	79,8
Kanta-Hämeen ks	37,5	41,1	64,1	59,3	58,1	37,4	7,7	23,0	<u>39,8</u>	36,2	45,0	32,9	9,6	5,4	3,7	93,6	95,3	95,7
Länsi-Pohjan ks	35,2	48,6	49,1	30,4	38,5	43,3	1,1	1,7	3,9	43,9	44,0	53,0	49,2	36,5	49,3	88,3	90,9	95,0
Lapin ks	35,7	50,6	63,2	5,6	1,6	3,2	0,1	0,0	0,4	63,4	55,2	79,5	47,3	55,9	67,7	86,3	90,8	96,3
Mikkelin ks	61,1	65,8	67,7	14,3	13,2	8,8	14,1	24,0	33,4	39,8	51,4	54,2	91,7	76,6	67,4	98,0	97,0	95,5
Satakunnan ks	52,0	56,5	57,7	18,8	17,9	23,1	0,3	0,4	0,8	85,8	84,1	86,8	55,1	45,0	39,8	97,4	97,3	97,1
Kymenlaakson ks	..	76,8	80,6	..	4,1	4,0	..	0,6	0,3	..	82,9	85,4	..	41,8	29,8	..	<u>98,5</u>	<u>98,3</u>
Keski-Pohjanmaan ks	36,2	52,5	54,8	18,0	15,1	17,2	0,5	0,7	1,6	39,2	41,4	35,5	47,7	51,1	27,0	85,3	91,4	86,3
Kainuun ks	55,2	73,8	76,0	32,7	23,0	14,4	1,2	1,1	0,6	50,8	27,9	30,4	4,2	13,3	9,6	92,3	95,9	93,2
Etelä-Pohjanmaan ks	74,2	65,7	68,2	8,6	7,3	5,5	4,8	4,0	4,2	83,6	81,2	73,2	48,0	59,7	56,4	97,5	97,8	97,2
Päijät-Hämeen ks	54,0	65,9	69,2	12,8	6,5	5,9	5,4	2,7	2,8	<u>90,1</u>	<u>89,3</u>	<u>89,9</u>	49,9	31,3	30,3	96,6	95,8	96,7
Porvoon sairaala	33,2	44,0	50,7	0,2	0,2	1,1	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	64,4	59,7	63,8	73,7	63,1	51,8	94,5	95,6	94,1
Lohjan as	65,7	76,8	79,1	6,4	3,0	1,6	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	0,2	55,0	42,1	37,7	20,2	54,9	50,9	91,8	94,3	95,5
Loimaan as	75,0	75,9	76,6	5,4	0,8	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	78,1	68,9	69,0	29,9	26,1	10,7	97,3	96,7	94,8
Jakobstads sjukhus	13,3	25,7	45,5	3,2	0,4	1,6	5,2	<u>0,0</u>	..	70,7	61,2	61,5	64,3	53,2	44,7	82,7	78,1	<u>75,9</u>
Salon as	33,8	37,1	50,7	52,2	54,6	39,1	0,0	0,3	1,4	25,8	20,9	26,3	79,3	81,4	64,0	92,4	95,6	93,0
Västra Nylands krs	<u>12,4</u>	27,4	43,1	<u>65,8</u>	<u>63,1</u>	41,1	0,3	1,4	1,5	33,1	30,6	17,3	82,2	72,1	67,5	92,9	93,8	94,9
Vammalan sairaala	43,2	56,7	71,0	48,1	35,6	17,3	<u>0,0</u>	0,4	3,3	36,1	40,5	38,7	39,5	44,4	53,3	95,9	95,4	96,0
Oulaskankaan sairaala	42,0	76,5	75,4	61,7	29,4	17,8	2,8	3,2	1,5	23,8	23,5	19,3	62,7	55,0	53,3	94,0	96,6	93,6
Hyvinkään as	52,5	65,1	74,0	24,5	18,4	8,9	0,5	0,3	0,3	78,0	77,9	74,4	12,2	16,0	17,7	92,9	94,5	94,3
Jorvin sairaala	67,6	74,7	72,3	2,6	3,1	3,8	<u>0,0</u>	<u>0,0</u>	0,2	57,2	58,9	61,8	19,7	15,3	8,6	92,2	94,0	93,0
HYKS; Naistenlinikka	<u>85,3</u>	77,8	78,4	1,1	0,5	0,9	0,2	0,2	0,3	62,3	54,4	64,0	35,9	14,2	27,4	96,1	84,2	86,9
Turun ys	75,0	<u>84,5</u>	<u>82,0</u>	7,8	5,3	5,3	4,8	5,8	2,4	38,7	37,0	44,8	24,3	56,0	49,9	93,3	95,6	94,8
Kuopion ys	63,5	67,6	77,7	19,0	14,8	7,3	0,6	1,0	6,7	58,8	53,2	52,3	<u>1,3</u>	<u>1,2</u>	<u>75,2</u>	92,0	91,7	95,6
Oulun ys	63,3	63,3	67,1	26,8	25,2	20,5	7,3	4,4	2,7	46,4	47,4	43,8	41,3	61,5	53,1	93,2	96,3	95,3
Tampereen ys	49,4	58,5	67,6	39,6	33,6	24,7	0,2	1,6	2,7	68,3	69,8	69,8	22,4	18,9	18,7	94,6	95,9	95,7
Kuusamon tk	75,6	80,7	77,4	9,2	19,3	19,4	<u>0,0</u>	15,1	23,4	<u>1,7</u>	<u>1,7</u>	<u>4,8</u>	30,3	32,8	41,9	88,2	95,0	96,0
Raahen tk	38,4	66,3	58,6	46,3	19,3	12,2	1,1	<u>0,0</u>	2,2	38,9	42,5	46,4	61,6	64,6	53,6	94,2	97,2	93,4
Yhteensä/ Total¹⁾	57,0	64,7	69,0	19,4	16,2	12,7	1,8	2,5	3,2	58,8	58,7	61,0	35,9	34,9	35,1	93,1	94,0	94,1

1) Pl. Kymenlaakson aluesairaala vuosina 1998-2000 - Exkl. Kymenlaakso centralsjukhus år 1998-2000

Suurin ja pienin arvo alleviivattu. - Största och minsta värdet understruckade.

Taulukko 4: Kivunlievitys sairaalatyypeittäin, kaikki ja ensisynnyttäjät, 1998-1999, 2000-2001 ja 2002-2003, % (yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset)
 Tabell 4: Smärtlindring under förlossningen efter sjukhusstyp, alla och förstföderskor, 1998-1999, 2000-2001 och 2002-2003, % (enkelbörd, exkl. kejsarsnitt)

Kaikki synnyttäjät (yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset), prosentit

Alla föderskor (enkelbörd, exkl. kejsarsnitt), procenten

	Epiduraali Epidural			Paraservikaali Paraservical			Pudendaali Pudendus			Ilokaasu Lustgas			Muu puudutus tai lääkitys Annan bedövning eller medicinering			Jokin kivunlievitys Någon lindring		
	1998-1999	2000-2001	2002-2003	1998-1999	2000-2001	2002-2003	1998-1999	2000-2001	2002-2003	1998-1999	2000-2001	2002-2003	1998-1999	2000-2001	2002-2003	1998-1999	2000-2001	2002-2003
Yliopistosairaala/ Universitetssjukhus	43,9	47,7	51,3	27,5	24,8	21,6	1,7	2,0	2,0	49,2	47,1	49,5	19,6	23,5	31,8	85,7	85,4	87,2
Yli 1500 synnytystä¹⁾/ förlossningar	36,4	41,7	43,8	16,2	15,4	14,6	0,8	0,6	2,3	61,4	63,0	64,6	25,2	23,9	23,3	83,5	86,2	88,0
750-1499 synnytystä^{1)/2}/ förlossningar	18,4	26,5	33,0	33,0	32,2	26,1	1,9	6,4	5,6	45,5	45,7	50,0	41,3	35,8	36,0	81,6	83,7	85,4
Alle 750 synnytystä¹⁾/ förlossningar	22,9	31,3	36,4	21,6	22,1	21,2	0,5	1,2	1,7	42,3	41,1	37,7	39,3	40,4	36,9	77,5	82,4	82,9
Yhteensä/ Totalt²⁾	33,6	39,5	43,7	23,6	22,3	19,5	1,2	2,1	2,7	51,9	51,8	54,4	28,3	28,1	29,6	83,0	84,9	86,7

Ensisynnyttäjät (yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset), prosentit

Förstföderskor (enkelbörd, exkl. kejsarsnitt), procenten

	Epiduraali Epidural			Paraservikaali Paraservical			Pudendaali Pudendus			Ilokaasu Lustgas			Muu puudutus tai lääkitys Annan bedövning eller medicinering			Jokin kivunlievitys Någon lindring		
	1998-1999	2000-2001	2002-2003	1998-1999	2000-2001	2002-2003	1998-1999	2000-2001	2002-2003	1998-1999	2000-2001	2002-2003	1998-1999	2000-2001	2002-2003	1998-1999	2000-2001	2002-2003
Yliopistosairaala/ Universitetssjukhus	67,2	70,4	74,1	19,3	16,2	12,4	2,4	2,5	2,5	55,8	53,6	56,5	26,7	30,8	39,7	94,1	92,6	93,4
Yli 1500 synnytystä¹⁾/ förlossningar	61,8	69,0	70,6	11,3	9,2	8,5	1,1	0,7	2,6	67,6	69,8	71,5	30,8	28,2	24,8	93,0	95,2	94,9
750-1499 synnytystä^{1)/2}/ förlossningar	36,7	49,8	57,9	34,8	29,5	21,6	2,9	7,9	7,0	52,2	53,4	57,1	52,5	46,1	45,5	92,9	94,5	94,7
Alle 750 synnytystä¹⁾/ förlossningar	43,7	55,6	61,0	23,0	20,5	18,2	0,8	0,9	2,0	49,0	45,1	38,4	52,9	51,4	47,1	91,4	93,1	92,6
Yhteensä/ Totalt²⁾	57,0	64,7	69,0	19,4	16,2	12,7	1,8	2,5	3,2	58,8	58,7	61,0	35,9	34,9	35,1	93,1	94,0	94,1

¹⁾ Vuosittain - Årligen

²⁾ Pl. Kymenlaakson aluesairaala vuosina 1998-2000 - Exkl. Kymenlaakso centralsjukhus 1998-2000

Taulukko 5: Synnytystapa sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, kaikki synnyttäjät 2002-2003 (yksisikiöiset)

Tabell 5: Förlossningstyp efter sjukhus och sjukhustyp, alla föderskor, 2002-2003 (enkelbörd)

	Alatie Vaginal		Perätilä Säteläge		Pihti Tång		Imukuppi Vacuumextraktor		Keisarileikkaus Kejsarsnitt				Tuntematon Okänd		Yhteensä Totalt
	N	%	N	%	N	%	N	%	Suunniteltu Planerat		Muu Annat		N	%	N
									N	%	N	%			
HYKS; Kätilöopiston sairaala	8 271	78,0	42	0,4	19	0,2	670	6,3	665	6,3	940	8,9	-	-	10 607
Etelä-Karjalan ks	1 700	76,9	24	1,1	1	0,0	121	5,5	180	8,1	186	8,4	-	-	2 212
Keski-Suomen ks	4 189	77,6	13	0,2	-	-	255	4,7	383	7,1	560	10,4	-	-	5 400
Pohjois-Karjalan ks	2 422	79,5	13	0,4	1	0,0	229	7,5	198	6,5	184	6,0	-	-	3 047
Savonlinnan ks	690	71,2	9	0,9	-	-	70	7,2	80	8,3	120	12,4	-	-	969
Vaasan ks	1 825	74,3	26	1,1	31	1,3	209	8,5	198	8,1	165	6,7	1	0,0	2 455
Ålands cs	372	74,7	3	0,6	1	0,2	30	6,0	47	9,4	45	9,0	28	5,6	498
Kanta-Hämeen ks	2 117	74,0	24	0,8	7	0,2	213	7,5	202	7,1	295	10,3	1	0,0	2 859
Länsi-Pohjan ks	1 058	82,0	5	0,4	1	0,1	54	4,2	105	8,1	67	5,2	-	-	1 290
Lapin ks	1 572	77,2	10	0,5	-	-	109	5,4	137	6,7	207	10,2	-	-	2 035
Mikkelin ks	1 274	75,3	6	0,4	-	-	86	5,1	136	8,0	191	11,3	-	-	1 693
Satakunnan ks	2 988	77,1	34	0,9	4	0,1	304	7,8	223	5,8	323	8,3	-	-	3 876
Kymenlaakson ks	2 248	75,8	-	-	14	0,5	138	4,7	239	8,1	320	10,8	7	0,2	2 966
Keski-Pohjanmaan ks	1 694	76,5	1	0,0	-	-	102	4,6	242	10,9	172	7,8	3	0,1	2 214
Kainuun ks	1 115	76,7	1	0,1	-	-	116	8,0	86	5,9	135	9,3	1	0,1	1 454
Etelä-Pohjanmaan ks	3 280	81,5	14	0,3	-	-	163	4,0	235	5,8	333	8,3	-	-	4 025
Päijät-Hämeen ks	2 786	72,9	8	0,2	5	0,1	317	8,3	338	8,8	365	9,5	5	0,1	3 824
Porvoon sairaala	1 305	78,4	4	0,2	-	-	111	6,7	114	6,8	131	7,9	-	-	1 665
Lohjan as	1 016	77,1	-	0,0	-	-	114	8,6	78	5,9	110	8,3	-	-	1 318
Loimaan as	645	79,9	3	0,4	-	-	47	5,8	65	8,1	47	5,8	-	-	807
Jakobstads sjukhus	714	76,9	7	0,8	10	1,1	59	6,4	138	14,9	-	-	1	0,1	929
Salon as	939	72,7	-	-	2	0,2	165	12,8	69	5,3	116	9,0	-	-	1 291
Västra Nylands krs	882	78,0	-	-	-	-	82	7,3	82	7,3	85	7,5	-	-	1 131
Vammalan sairaala	749	81,5	6	0,7	1	0,1	57	6,2	59	6,4	47	5,1	-	-	919
Oulaskankaan sairaala	1 386	87,1	11	0,7	1	0,1	51	3,2	74	4,7	68	4,3	-	-	1 591
Hyvinkään as	2 410	76,2	2	0,1	1	0,0	210	6,6	254	8,0	287	9,1	-	-	3 164
Jorvin sairaala	5 372	81,3	13	0,2	-	-	274	4,1	430	6,5	520	7,9	-	-	6 609
HYKS; Naistenklinikka	6 203	69,4	29	0,3	1	0,0	566	6,3	929	10,4	1210	13,5	-	-	8 938
Turun ys	5 389	78,1	70	1,0	9	0,1	430	6,2	500	7,3	498	7,2	-	-	6 896
Kuopion ys	3 345	77,3	11	0,3	-	-	208	4,8	391	9,0	374	8,6	1	0,0	4 330
Oulun ys	5 682	79,3	45	0,6	-	-	477	6,7	493	6,9	467	6,5	-	-	7 164
Tampereen ys	6 737	78,0	113	1,3	8	0,1	653	7,6	503	5,8	623	7,2	3	0,0	8 640
Kuusamon tk	364	79,0	-	-	-	-	45	9,8	20	4,3	32	6,9	-	-	461
Raahen tk	548	75,1	1	0,1	-	-	44	6,0	72	9,9	64	8,8	1	0,1	730

Synnytystapa sairaalatyypeittäin, ensisynnyttäjät 2002-2003 (yksisikiöiset)

Förlossningsmetod efter sjukhustyp 2002-2003 (enkelbörd)

	Alatie Vaginal		Perätilä Säteläge		Pihti Tång		Imukuppi Vacuumextraktor		Keisarileikkaus Kejsarsnitt				Tuntematon Okänd		Yhteensä Totalt
	N	%	N	%	N	%	N	%	Suunniteltu Planerat		Muu Annat		N	%	N
									N	%	N	%			
Yliopistosairaala/ Universitetssjukhus	27 356	76,1	268	0,7	18	0,1	2 334	6,5	2 816	7,8	3 172	8,8	4	0,0	35 968
Yli 1500 synnytystä⁽¹⁾ förlossningar	33 998	78,0	150	0,3	43	0,1	2 621	6,0	2 937	6,7	3 835	8,8	7	0,0	43 591
750-1499 synnytystä⁽¹⁾ förlossningar	13 413	77,2	95	0,5	41	0,2	997	5,7	1 355	7,8	1 469	8,5	10	0,1	17 380
Alle 750 synnytystä⁽¹⁾ förlossningar	9 052	76,4	39	0,3	16	0,1	865	7,3	963	8,1	881	7,4	28	0,2	11 844
Yhteensä/ Totalt⁽²⁾	83 826	77,0	552	0,5	118	0,1	6 817	6,3	8 071	7,4	9 357	8,6	71	0,1	108 812

¹⁾ Vuosittain - Årligen

²⁾ Sisältää kaikki yksisikiöiset synnytykset - Omfattar alla enbördsförlossningar

Suurin ja pienin arvo alleviivattu. - Största och minsta värdet understreckade.

Taulukko 6: Synnytystapa sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, ensisynnyttäjät 2002-2003 (yksisikiöiset)

Tabell 6: Förlossningstyp efter sjukhus och efter sjukhustyp, förföderskor, 2002-2003 (enkelbörd)

	Alatie Vaginal		Perätilä Säteläge		Pihti Tång		Imukuppi Vacuum extraktor		Keisarileikkaus Kejsarsnitt				Tuntematon Okänd		Yhteensä Totalt
	N	%	N	%	N	%	N	%	Suunniteltu Planerat		Muu Annat		N	%	N
									N	%	N	%			
HYKS; Kätilöopiston sairaala	3 926	71,1	23	0,4	14	0,3	568	10,3	293	5,3	701	12,7	-	-	5 525
Etelä-Karjalan ks	645	67,1	10	1,0	1	0,1	99	10,3	81	8,4	125	13,0	-	-	961
Keski-Suomen ks	1 448	67,5	2	0,1	-	-	205	9,6	125	5,8	364	17,0	-	-	2 144
Pohjois-Karjalan ks	779	68,8	5	0,4	1	0,1	186	16,4	62	5,5	99	8,7	-	-	1 132
Savonlinnan ks	228	61,3	2	0,5	-	-	54	14,5	20	5,4	68	18,3	-	-	372
Vaasan ks	665	63,0	9	0,9	26	2,5	174	16,5	79	7,5	102	9,7	-	-	1 055
Ålands cs	109	68,1	1	0,6	-	-	19	11,9	11	6,9	20	12,5	9	5,6	160
Kanta-Hämeen ks	732	62,3	11	0,9	7	0,6	172	14,6	66	5,6	187	15,9	-	-	1 175
Länsi-Pohjan ks	332	71,9	1	0,2	1	0,2	47	10,2	38	8,2	43	9,3	-	-	462
Lapin ks	591	71,0	5	0,6	-	-	80	9,6	42	5,0	114	13,7	-	-	832
Mikkelin ks	458	66,0	3	0,4	-	-	72	10,4	45	6,5	116	16,7	-	-	694
Satakunnan ks	1 087	67,2	21	1,3	2	0,1	234	14,5	71	4,4	203	12,5	-	-	1 618
Kymenlaakson ks	811	66,8	-	-	11	0,9	110	9,1	78	6,4	204	16,8	-	-	1 214
Keski-Pohjanmaan ks	498	66,8	-	-	-	-	78	10,5	75	10,1	94	12,6	1	0,1	746
Kainuun ks	385	67,5	-	-	-	-	86	15,1	27	4,7	72	12,6	-	-	570
Etelä-Pohjanmaan ks	1 060	71,6	6	0,4	-	-	131	8,8	86	5,8	198	13,4	-	-	1 481
Päijät-Hämeen ks	977	61,8	2	0,1	4	0,3	244	15,4	121	7,7	230	14,5	3	0,2	1 581
Porvoon sairaala	434	68,1	2	0,3	-	0,0	89	14,0	38	6,0	74	11,6	-	-	637
Lohjan as	346	65,0	-	-	-	-	94	17,7	23	4,3	69	13,0	-	-	532
Loimaan as	215	73,6	-	-	-	-	37	12,7	18	6,2	22	7,5	-	-	292
Jakobstads sjukhus	203	65,3	1	0,3	9	2,9	44	14,1	54	17,4	-	0,0	-	-	311
Salon as	308	58,8	-	-	2	0,4	120	22,9	27	5,2	67	12,8	-	-	524
Västra Nylands krs	339	70,9	-	-	-	-	55	11,5	28	5,9	56	11,7	-	-	478
Vammalan sairaala	261	75,2	-	-	-	-	39	11,2	19	5,5	28	8,1	-	-	347
Oulaskankaan sairaala	417	81,0	3	0,6	-	-	36	7,0	21	4,1	38	7,4	-	-	515
Hyvinkään as	887	66,6	-	-	1	0,1	163	12,2	83	6,2	197	14,8	-	-	1 331
Jorvin sairaala	2 021	73,3	1	0,0	-	-	220	8,0	160	5,8	357	12,9	-	-	2 759
HYKS; Naistenklinikka	2 507	61,6	17	0,4	-	-	422	10,4	379	9,3	742	18,2	-	-	4 067
Turun ys	2 164	70,8	43	1,4	9	0,3	350	11,4	195	6,4	297	9,7	-	-	3 058
Kuopion ys	1 211	68,9	7	0,4	-	-	148	8,4	152	8,7	239	13,6	-	-	1 757
Oulun ys	1 913	68,8	21	0,8	-	-	371	13,3	183	6,6	292	10,5	-	-	2 780
Tampereen ys	2 681	68,4	60	1,5	8	0,2	526	13,4	204	5,2	437	11,2	1	0,0	3 917
Kuusamon tk	90	60,4	-	-	-	-	34	22,8	7	4,7	18	12,1	-	-	149
Raahen tk	150	64,1	-	-	-	-	31	13,2	17	7,3	36	15,4	-	-	234

Synnytystapa sairaalatyypeittäin, ensisynnyttäjät 2002-2003 (yksisikiöiset)

Förlossningsmetod efter sjukhustyp, förstföderskor, 2002-2003 (enkelbörd)

	Alatie Vaginal		Perätilä Säteläge		Pihti Tång		Imukuppi Vacuum extraktor		Keisarileikkaus Kejsarsnitt				Tuntematon Okänd		Yhteensä Totalt
	N	%	N	%	N	%	N	%	Suunniteltu Planerat		Muu Annat		N	%	N
									N	%	N	%			
Yliopistosairaala/ Universitetssjukhus	10 476	67,2	148	0,9	17	0,1	1 817	11,7	1 113	7,1	2 007	12,9	1	0,0	15 579
Yli 1500 synnytystä⁽¹⁾ förlossningar	13 013	69,1	65	0,3	34	0,2	2 112	11,2	1 065	5,7	2 549	13,5	3	0,0	18 841
750-1499 synnytystä⁽¹⁾ förlossningar	4 618	67,6	38	0,6	33	0,5	791	11,6	473	6,9	880	12,9	1	0,0	6 834
Alle 750 synnytystä⁽¹⁾ förlossningar	2 920	66,2	6	0,1	13	0,3	645	14,6	309	7,0	510	11,6	10	0,2	4 413
Yhteensä/ Totalt⁽²⁾	31 029	67,9	257	0,6	97	0,2	5 363	11,7	2 960	6,5	5 946	13,0	15	0,0	45 669

¹⁾ Vuosittain - Årligen

²⁾ Sisältää kaikki yksisikiöiset synnytykset - Innehåller alla enbördsförlossningar

Suurin ja pienin arvo alleviivattu. - Största och minsta värdet understreckade.

Taulukko 7: Keisarileikkaukset sairaaloittain, kaikki synnyttäjät, 1987, 1989, 1991-2003 % (yksisikiöiset)
 Tabell 7: Kejsarsnitt efter sjukhus, alla föderskor, 1987, 1989, 1991-2003 % (enkelbörd)

	1987	1989	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
HYKS; Kätilöopiston sairaala	15,7	13,6	13,2	13,4	13,9	12,4	13,1	13,3	15,2	15,4	15,7	14,4	14,5	14,7	15,6
Etelä-Karjalan ks	14,0	12,3	14,1	13,8	14,5	11,8	12,4	14,4	14,3	11,8	12,7	14,7	14,0	18,2	14,8
Keski-Suomen ks	14,3	13,9	15,0	14,9	13,9	16,5	16,1	15,1	15,9	16,0	15,9	16,2	19,0	17,8	17,2
Pohjois-Karjalan ks	10,8	13,1	14,3	14,5	15,2	14,1	16,5	13,8	12,2	12,6	13,7	13,6	12,6	12,3	12,8
Savonlinnan ks	21,5	16,8	17,1	14,4	13,3	17,8	15,1	18,1	18,6	20,8	19,9	19,8	20,4	18,1	23,4
Vaasan ks	11,1	11,6	13,4	14,7	15,7	15,6	13,5	15,0	12,4	10,2	10,5	13,6	12,8	15,9	13,7
Ålands cs	13,9	17,0	11,8	15,2	13,8	12,7	13,8	16,8	17,7	16,5	21,6	18,1	21,5	17,1	19,5
Kanta-Hämeen ks	13,4	13,9	16,4	16,6	13,5	13,0	13,1	12,6	13,5	15,2	15,7	14,1	15,3	17,2	17,5
Länsi-Pohjan ks	9,6	12,4	10,9	10,7	11,2	13,9	13,9	17,1	16,0	13,8	16,9	16,3	14,7	11,9	14,7
Lapin ks	12,6	12,5	11,5	13,1	15,7	12,3	14,1	10,5	14,3	12,2	15,9	17,4	15,7	16,5	17,3
Mikkelin ks	12,9	16,5	14,8	12,4	8,8	12,9	13,1	7,7	14,5	15,9	18,1	14,0	17,7	19,2	19,5
Satakunnan ks	12,2	13,6	14,0	14,7	13,6	14,1	15,4	15,9	15,4	15,5	14,3	13,7	14,4	14,6	13,6
Kymenlaakson ks	13,2	14,4	15,2	16,3	14,5	16,0	14,1	16,3	17,6	17,8	18,1	17,5	19,7	20,2	17,6
Keski-Pohjanmaan ks	15,0	14,9	13,5	14,3	13,1	14,9	14,8	18,2	14,7	16,1	17,8	15,3	16,1	16,4	20,9
Kainuun ks	17,6	<u>19,5</u>	16,5	12,8	14,9	16,3	17,1	16,0	13,9	12,7	14,8	14,3	12,2	16,6	13,9
Etelä-Pohjanmaan ks	8,9	<u>9,9</u>	9,9	11,2	10,2	12,8	11,8	12,7	12,7	12,7	11,6	11,5	13,6	13,6	14,6
Päijät-Hämeen ks	15,0	11,2	16,3	17,5	14,7	14,9	18,0	15,1	14,7	14,3	16,9	17,0	15,6	17,9	18,9
Porvoon sairaala	15,5	13,3	13,8	11,8	12,3	15,3	11,3	13,4	13,5	14,5	13,6	14,9	17,7	15,6	13,9
Lohjan as	16,3	12,4	17,0	15,9	15,3	14,3	16,1	18,5	18,1	18,8	18,5	17,9	19,1	12,5	16,0
Loimaan as	12,3	14,5	12,8	12,5	9,8	18,0	17,0	15,7	15,2	15,5	11,8	14,0	16,3	11,7	15,8
Jakobstads sjukhus	13,1	17,5	14,0	15,3	15,4	17,0	14,8	17,6	15,0	11,4	13,6	12,1	15,6	16,7	12,9
Salon as	16,9	19,1	19,1	13,7	14,2	13,4	17,3	14,2	14,8	14,2	14,5	15,8	15,4	14,4	14,3
Västra Nylands krs	<u>5,9</u>	11,4	12,2	12,6	11,4	12,8	9,8	13,2	13,6	13,1	17,4	14,7	14,8	16,4	13,2
Vammalan sairaala	<u>28,5</u>	19,7	15,7	19,0	12,9	19,1	19,7	15,9	17,4	12,2	17,7	11,1	12,1	12,2	11,1
Oulaskankaan sairaala	13,1	12,4	12,4	10,4	11,6	12,2	12,4	13,0	14,2	9,6	9,2	<u>9,3</u>	<u>9,4</u>	<u>9,8</u>	<u>8,0</u>
Hyvinkään as	15,8	15,2	15,6	14,0	15,9	15,2	16,7	16,6	17,0	16,9	16,7	19,1	16,5	16,7	17,4
Jorvin sairaala	13,1	13,6	15,0	13,7	13,9	14,4	14,6	15,1	14,3	13,8	15,2	14,9	14,8	14,8	13,9
HYKS; Naistenlinikka	17,0	17,7	18,4	<u>19,6</u>	<u>23,2</u>	<u>22,8</u>	<u>22,6</u>	<u>23,7</u>	<u>22,8</u>	<u>23,8</u>	<u>22,3</u>	<u>23,2</u>	<u>24,7</u>	<u>23,8</u>	<u>24,1</u>
Turun ys	18,7	16,8	14,8	15,6	15,7	17,1	16,9	15,8	15,4	14,1	14,8	13,7	15,9	15,7	13,3
Kuopion ys	17,7	16,4	..	15,5	14,8	15,8	17,8	19,1	16,8	15,7	16,1	17,9	17,4	17,9	17,5
Oulun ys	13,9	11,5	11,1	11,7	12,0	14,5	13,4	14,2	12,9	14,0	14,2	16,3	14,3	13,0	13,8
Tampereen ys	9,2	10,1	<u>9,7</u>	<u>7,8</u>	<u>8,7</u>	<u>9,3</u>	<u>10,7</u>	<u>10,4</u>	<u>9,1</u>	<u>9,2</u>	<u>8,9</u>	10,6	12,6	13,0	13,1
Kuusamon tk	15,0	10,8	10,8	12,0	13,3	12,2	16,0	11,3	16,5	21,5	20,1	13,5	12,9	11,8	10,8
Raahen tk	15,3	16,3	<u>20,6</u>	16,6	19,2	14,0	19,0	18,5	18,2	16,5	16,5	16,8	24,7	20,1	17,3
Yhteensä/ Totalt	14,2	13,9	14,1	14,2	14,3	15,1	15,3	15,4	15,3	15,1	15,5	15,5	16,2	16,1	16,0

Suurin ja pienin arvo alleviivattu. - Största och minsta värdet understreckade.

Taulukko 8: Keisarileikkaukset sairaaloittain, ensisynnyttäjät, 1987, 1989, 1991-2003 % (yksisikiöiset)
 Tabell 8: Kejsarsnitt efter sjukhus, förstföderskor, 1987, 1989, 1991-2003 % (enkelbörd)

	1987	1989	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
HYKS; Kätilöopiston sairaala	17,1	15,7	15,8	15,9	16,4	15,4	14,8	15,7	18,4	18,5	18,7	17,1	17,7	17,3	18,6
Etelä-Karjalan ks	14,8	13,7	16,7	18,2	17,5	14,3	16,6	18,5	20,6	13,1	17,1	16,9	18,8	24,9	17,6
Keski-Suomen ks	17,8	16,1	20,0	18,5	18,0	21,2	19,6	19,0	18,3	20,7	20,0	20,4	23,3	24,2	21,6
Pohjois-Karjalan ks	9,9	16,4	20,6	19,5	20,7	19,5	21,9	16,9	15,7	14,3	18,8	17,7	13,5	13,1	15,3
Savonlinnan ks	24,5	19,8	16,3	15,4	14,2	21,4	17,6	23,7	21,1	26,2	28,5	21,9	30,9	24,2	23,0
Vaasan ks	17,6	13,2	17,3	21,2	22,5	20,0	15,7	17,0	16,1	11,8	<u>12,0</u>	14,8	17,1	18,9	15,2
Ålands cs	17,0	17,5	18,8	15,8	14,4	14,6	18,7	19,5	21,4	17,7	27,8	21,3	20,7	15,8	22,6
Kanta-Hämeen ks	16,6	16,4	20,3	21,3	15,0	16,6	15,7	14,7	16,7	20,2	19,1	18,6	18,2	22,7	20,6
Länsi-Pohjan ks	14,5	14,8	13,1	14,0	13,4	17,5	17,7	20,7	19,8	17,2	21,2	21,9	19,7	14,9	20,1
Lapin ks	14,4	12,9	15,8	16,0	20,8	15,6	18,2	<u>12,6</u>	19,9	16,7	18,9	19,3	18,8	17,6	19,6
Mikkelin ks	16,6	20,4	19,7	15,8	8,9	17,3	15,7	13,3	18,8	22,0	25,8	17,6	23,7	23,6	22,8
Satakunnan ks	18,4	19,9	18,6	19,8	16,4	17,1	20,2	21,3	20,4	21,2	16,7	16,8	16,4	18,5	15,5
Kymenlaakson ks	15,7	15,9	17,8	18,9	16,7	19,4	17,6	20,2	20,3	23,2	24,0	19,1	25,9	25,6	21,0
Keski-Pohjanmaan ks	16,4	20,4	19,4	17,2	17,4	20,4	19,6	22,4	17,0	21,3	18,2	21,7	18,3	17,2	27,6
Kainuun ks	20,4	21,6	19,8	14,0	15,8	22,4	21,3	20,8	17,5	16,2	15,7	17,7	16,1	20,7	<u>13,8</u>
Etelä-Pohjanmaan ks	12,5	12,3	14,5	13,4	13,0	17,2	14,5	15,8	15,6	16,5	14,7	14,3	19,1	17,9	20,4
Päijät-Hämeen ks	16,4	<u>10,4</u>	19,1	20,4	17,7	15,8	21,5	18,4	18,7	16,3	19,4	22,8	20,9	21,8	22,6
Porvoon sairaala	18,8	16,0	15,9	15,0	16,5	20,9	12,8	15,6	16,0	20,3	17,1	20,3	22,9	18,3	17,0
Lohjan as	17,9	16,7	19,1	17,7	15,0	15,2	18,6	24,7	21,1	22,0	24,9	22,5	22,2	13,8	20,6
Loimaan as	14,6	21,2	16,3	17,9	15,2	21,9	24,6	18,1	20,3	22,4	17,5	15,3	19,0	<u>11,1</u>	15,9
Jakobstads sjukhus	19,3	22,6	15,4	17,4	17,5	19,8	15,0	19,7	16,5	<u>10,1</u>	15,2	13,7	19,0	18,8	15,8
Salon as	23,8	<u>27,9</u>	25,5	15,1	18,4	15,8	25,3	16,9	17,8	12,0	19,2	23,2	15,3	18,7	17,1
Västra Nylands krs	<u>7,0</u>	13,7	18,1	14,8	12,4	16,2	12,5	16,7	16,1	11,2	18,6	18,6	16,9	18,6	16,6
Vammalan sairaala	39,0	18,2	16,0	20,4	17,2	20,4	22,0	19,0	21,8	16,7	24,1	14,0	13,3	13,5	13,6
Oulaskankaan sairaala	21,6	16,9	18,5	10,9	16,3	20,6	17,2	21,1	21,5	13,9	10,6	13,6	<u>10,2</u>	12,6	10,1
Hyvinkään as	21,6	17,8	19,0	16,3	18,9	17,9	19,0	21,9	20,0	21,3	21,3	23,5	21,4	19,9	21,8
Jorvin sairaala	15,9	16,2	18,4	16,4	17,0	16,6	18,0	18,6	18,7	16,6	18,6	19,4	19,4	19,4	18,1
HYKS; Naistenklinikka	17,3	21,2	21,4	23,2	<u>28,3</u>	<u>26,8</u>	26,9	<u>28,1</u>	<u>27,5</u>	28,8	27,2	26,8	29,3	27,6	<u>27,6</u>
Turun ys	22,8	18,9	15,5	17,6	18,2	18,7	20,1	18,1	17,3	15,5	18,4	15,8	19,5	17,6	14,7
Kuopion ys	24,8	20,3	..	19,6	18,8	19,2	23,9	24,5	21,7	20,0	20,0	22,4	20,6	24,1	20,6
Oulun ys	16,1	14,9	13,2	13,7	15,5	19,0	18,0	18,6	15,8	17,1	18,4	22,8	19,1	16,6	17,5
Tampereen ys	11,0	12,4	<u>11,3</u>	<u>10,1</u>	<u>10,3</u>	<u>11,4</u>	<u>13,0</u>	13,0	<u>10,8</u>	11,3	11,1	<u>13,0</u>	15,9	16,0	16,8
Kuusamon tk	<u>35,3</u>	12,2	13,9	15,7	17,9	13,0	21,4	13,6	23,5	<u>32,3</u>	<u>30,7</u>	17,6	18,3	16,2	17,3
Raahen tk	16,3	16,3	<u>35,6</u>	<u>24,7</u>	<u>28,3</u>	16,1	<u>27,8</u>	28,0	23,8	25,4	22,7	<u>27,0</u>	<u>39,1</u>	<u>30,1</u>	15,7
Yhteensä/ Totalt	17,1	16,8	17,5	17,4	17,6	18,5	19,0	18,9	18,8	18,6	19,3	19,3	20,2	19,7	19,3

Suurin ja pienin arvo alleviivattu. - Största och minsta värdet understreckade.

Taulukko 9: Muita synnytystoimenpiteitä sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, kaikki synnyttäjät, 2002-2003 %

(yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset)

Tabell 9: Andra förlossningsingrepp efter sjukhus och sjukhustyp, alla föderskor, 2002-2003 %

(enkelbörd, exkl. kejsarsnitt)

	Käynnistys Ingångsättning	Oksitosiini Oxytocin	Prostaglandiini Prostaglandin	Episiotomia Episiotomi
HYKS; Kätilöopiston sairaala	17,1	68,0	2,3	28,9
Etelä-Karjalan ks	9,4	44,1	2,7	44,4
Keski-Suomen ks	16,2	42,9	3,3	39,0
Pohjois-Karjalan ks	29,2	60,2	7,5	34,1
Savonlinnan ks	22,2	48,4	12,6	20,3
Vaasan ks	20,3	56,7	9,9	32,1
Ålands cs	6,1	51,1	4,9	4,4
Kanta-Hämeen ks	20,3	76,9	6,9	22,2
Länsi-Pohjan ks	41,2	34,6	24,1	52,4
Lapin ks	20,6	40,6	5,4	44,4
Mikkelin ks	8,1	50,7	10,8	51,3
Satakunnan ks	5,9	40,8	8,1	50,2
Kymenlaakson ks	24,6	75,2	10,0	51,9
Keski-Pohjanmaan ks	14,0	42,8	13,8	24,0
Kainuun ks	18,2	69,9	1,5	36,3
Etelä-Pohjanmaan ks	31,1	60,5	27,7	45,4
Päijät-Hämeen ks	17,0	52,1	1,8	47,0
Porvoon sairaala	11,1	33,7	8,6	35,1
Lohjan as	25,8	28,5	18,1	27,3
Loimaan as	17,3	51,2	10,8	23,7
Jakobstads sjukhus	24,3	37,3	19,3	19,3
Salon as	10,3	28,8	7,0	25,1
Västra Nylands krs	11,9	0,0	1,8	13,9
Vammalan sairaala	24,6	45,0	22,6	21,2
Oulaskankaan sairaala	12,6	37,6	6,2	31,9
Hyvinkään as	18,3	53,2	4,3	31,9
Jorvin sairaala	11,7	57,0	6,9	36,7
HYKS; Naistenklinikka	12,0	51,7	0,9	35,2
Turun ys	16,8	41,9	5,8	28,8
Kuopion ys	9,2	41,7	2,3	24,3
Oulun ys	13,5	49,2	3,2	29,6
Tampereen ys	17,9	54,1	19,4	43,1
Kuusamon tk	21,3	29,8	8,6	28,1
Raahen tk	26,8	37,4	4,9	38,6
Yhteensä/ Totalt⁽¹⁾	16,8	51,2	7,8	35,0
Yliopistosairaala/ Universitetssjukhus	14,4	48,7	7,1	33,5
Yli 1500 synnytystä⁽²⁾ förlossningar	17,7	57,7	6,9	37,5
750-1499 synnytystä⁽²⁾ förlossningar	15,8	50,4	7,9	37,0
Alle 750 synnytystä⁽²⁾ förlossningar	21,8	36,1	12,4	27,6
Yhteensä/ Totalt⁽¹⁾	16,8	51,2	7,8	35,0

¹⁾Sisältää kaikki yksisikiöiset synnytykset pl. keisarileikkaukset - Innehåller alla enkelbörda förlossningar, exkl. kejsarsnitt
Suurin ja pienin arvo alleviivattu. - Största och minsta värdet understreckade.

Taulukko 10: Muita synnytystoimenpiteitä sairaaloittain ja sairaalatyypeittäin, ensisynnyttäjät, 2002-2003 %

(yksisikiöiset, pl. keisarileikkaukset)

Tabell 10: Andra förlossningsingrepp efter sjukhus och sjukhustyp, förstföderskor, 2002-2003 %

(enkelbörd, exkl. kejsarsnitt)

	Käynnistys Ingångsättning	Oksitosiini Oxytocin	Prostaglandiini Prostaglandin	Episiotomia Episiotomi
HYKS; Kätilöopiston sairaala	17,0	81,9	2,6	45,2
Etelä-Karjalan ks	4,9	64,5	2,3	75,1
Keski-Suomen ks	9,9	63,6	3,6	71,8
Pohjois-Karjalan ks	27,2	78,0	9,2	68,5
Savonlinnan ks	20,4	69,7	12,0	42,6
Vaasan ks	19,8	70,9	12,1	64,2
Ålands cs	4,7	70,5	4,7	<u>8,5</u>
Kanta-Hämeen ks	20,7	92,5	7,8	44,0
Länsi-Pohjan ks	<u>41,7</u>	57,0	25,7	<u>87,7</u>
Lapin ks	19,8	56,3	6,1	70,2
Mikkelin ks	<u>3,8</u>	68,1	12,6	81,6
Satakunnan ks	4,9	62,6	7,9	82,7
Kymenlaakson ks	23,9	<u>89,8</u>	12,2	83,8
Keski-Pohjanmaan ks	14,7	65,3	14,2	55,6
Kainuun ks	19,5	87,0	3,2	72,4
Etelä-Pohjanmaan ks	31,3	82,4	<u>28,8</u>	87,0
Päijät-Hämeen ks	17,4	72,2	1,8	84,7
Porvoon sairaala	9,0	51,4	10,7	65,0
Lohjan as	21,6	47,5	16,1	55,5
Loimaan as	15,9	73,4	14,7	48,4
Jakobstads sjukhus	26,8	57,6	21,8	46,3
Salon as	10,7	47,9	8,6	49,8
Västra Nylands krs	11,9	<u>0,0</u>	1,8	26,9
Vammalan sairaala	20,0	71,0	22,0	41,7
Oulaskankaan sairaala	12,7	55,3	6,1	68,2
Hyvinkään as	19,8	73,3	5,5	61,0
Jorvin sairaala	10,7	79,8	8,7	66,1
HYKS; Naistenklinikka	12,7	62,7	<u>1,3</u>	56,1
Turun ys	16,2	57,9	7,8	53,9
Kuopion ys	5,3	62,8	2,1	46,3
Oulun ys	12,7	67,6	4,5	62,1
Tampereen ys	17,8	75,1	21,9	77,6
Kuusamon tk	22,6	41,1	5,6	66,9
Raahen tk	29,8	49,7	5,0	82,3
Yhteensä/ Totalt⁽¹⁾	15,8	69,5	8,5	63,0
Yliopistosairaala/ Universitetssjukhus	13,9	65,9	8,7	61,4
Yli 1500 synnytystä⁽²⁾ förlossningar	16,6	76,9	7,2	64,7
750-1499 synnytystä⁽²⁾ förlossningar	14,4	68	8,9	67,9
Alle 750 synnytystä⁽²⁾ förlossningar	20,7	53,3	12,7	53,8
Yhteensä/ Totalt⁽¹⁾	15,8	69,5	8,5	63,0

¹⁾Sisältää kaikki yksisikiöiset synnytykset pl. keisarileikkaukset - Omfattar alla enkelbördsförlossningar, exkl. kejsarsnitt
Suurin ja pienin arvo alleviivattu. - Största och minsta värdet understreckade.